

SLOVENSKA BESEDA

Uredništvo: Dal-
malinova 8 - Upra-
va: Beethovnova 6
N a r o č n i n a:
Letno 40 Din, pol-
letno 20 Din, četrt-
letno 10 Din - Ce-
kovni račun 17.152
Izhaja vsak petek

ŠTEVILKA 45

V LJUBLJANI, 23. DECEMBRA 1938

LETNIK II.

Dr. Dinko Puc:

Mir ljudem!

Človeštvo si pripravlja samo pot v pogl-
beli in je skrajni čas, da se spametuje

Teško in nemirno leto je skoro za nami. Neprestano nam je grozil letos izbruh velike vojne v Evropi. Čeprav smo bili v Jugoslaviji toliko srečni, da pri grozečih konfliktih nismo bili neposredno prizadeti, je vendar strah pred vojno vplival tudi na nas, — saj je težko vedeti, v koliko bi mogla vojna med petimi velesilami ostati omejena samo na ozemlje teh držav. Generacija, ki se je udeležila svetovne vojne, še živi in zato imamo živo pred očmi vse grozote vojne, ki bi bile v sedanjem času še večje in hujše, kakor so bile pred dvajsetimi leti.

Začasno se je posrečilo izogniti se grozečemu spopadu. Žrtve so bile kljub temu težke in usodepolne. S težavami in ogromnimi stroški vzdrževano ravnotežje v Srednji Evropi se je porušilo. Avstrija je izgubila popolnoma, Češkoslovaška deloma, in kolikor je ostala, je gospodarsko, vojaško in politično popolnoma odvisna od Nemčije. Evropa je presekana po osi Berlin—Rim na dva dela, ki sta med seboj popolnoma ločena, vsled česar se moreta Berlin in Rim, — poslužujoč se ugodnosti notranje linije —, obrniti vsak hip proti kateri koli si bode točki zahodne ali vzhodne fronte.

Nade, da bodo doprinešene žrtve utrdile mir, so bile jalove. Vojna je bila samo odložena in njena nevarnost bo obstajala, dokler ne izginejo oni vzroki, ki gonijo narode v vojne. Naivno bi bilo misliti, da so to samo nekatere osebnosti, katerih imperijalistične težnje ne dajo narodom miru. Vzroki so globlji in ti rodijo vsak čas ljudi, ki sprožijo vojno.

Narodi, ki se prekomerno množijo, so v strahu za svoj kruh. Doslej si je človeštvo pomagalo na ta način, da je intenzivnejše obdelovalo zemljo, da je z gnojenjem izsililo iz tal večje in boljše žetve, ali pa, da je pritegnilo k prehrani prekomorske dežele in v to svrhu izvojevalo in okupiralo ona ozemlja, kjer so živeli še primitivni narodi, ki se niso mogli upirati strojnici in topovom. A v bodoče? Ako se tudi znanosti posreči povišati donos zemlje, ako bodo tudi države izrabile vsak košček, ki še ni obdelan in ga napravile plodnim, vendar bo ob stalno naraščajočem številu prebivalstva napočil čas, ko bo višek produkcije dosežen. Takrat ne bo drugega izhoda, kakor poslužiti se tretjega sredstva, to je, vzeti zemljo tistemu, ki je slabši in šibkejši.

Ponavljala se bo tedaj zgodovina: Kakor je svoj čas vitez izrabljaj neoboroženega kmeta, plenil potnika in trgovca, a se pri tem imenoval plemenitnika, ki ga morajo rediti drugi, tako vidimo tudi danes, da o ravnopravnosti med narodi ni govora. So narodi, ki so menda rojeni le za trpljenje, — glej Inde, Kitajce, zamorske rodove —, in narode, ki si lastijo gospodarstvo sveta. Včasih je bila to samo bela rasa, danes ima ta že konkurenta v Japoncih, a v beli rasi sami se dele narodi v privilegirane in nepriviligirane.

Ce smo še pred štiridesetimi leti sanjali o večnem miru, vidimo danes, da so bile to iluzije in da si človeštvo samo pripravlja pot v pogibelj. Miselnost imperijalizma se giblje v začaranem krogu: Da bo narod močan, se mora urno ploditi; ker se je pomnožil, potrebuje več kruha; ker potrebuje več kruha, ga mora vzeti drugim, to je, izzvati mora vojno. Če zmaga, bo še močnejši, potreboval bo še več, zato mora začeti novo vojno, dokler ne treščita skupaj dva enako močna in oborožena faktorja, ki povzročita, da vzplamt ves svet.

Bolj, kot kdaj prej, nam je potrebno, osvoboditi se te miselnosti in misliti na mir. Dal Bog, da bi se človeštvo spametovalo v zadnji uri!

V tej želji: Cestit Božič!

Dr. M. Korun:

Slovenska opozicija

Poiskati je treba nove smernice
za bodoče politično delo z ozirom
na nove naloge in nove razmere

Kolikor je bilo v danih razmerah mogoče, so pretekle volitve v narodno skupščino pokazale grupacijo in številčno, pa tudi moralno moč opozicije v Sloveniji.

Kar se tiče grupacije, so se jasno pokazale tri skupine, ki so šle tudi zunanje ločeno v volilni boj. Prva je v Slovenijo preneseno gibanje HSS, ki je nastopala celo s hrvaškimi kandidati in ki je agitirala z ideološkimi gesli te stranke, ki predstavljajo

slovenskemu narodu tuj pokret. Drugo skupino so predstavljali nekateri bivši pristaši SLS skupaj s tako imenovanim kmečko-delavskim gibanjem. Tudi ta skupina je nastopala z gesli, prevzetimi od HSS, vendar pri krojenimi za njeno slovensko stališče.

Tretjo skupino so sestavili pristaši JNS in socialisti, ki so se, kakor so poudarjali, samo tehnično vezali na listo dr. Mačka. Vsaka obeh skupin je v volil-

nem boju propagirala svoj program, ki ga je JNS izčrpavala v pobijanju dela vlade dr. Stojadinovića, dočim so propagirali socialisti svoj strankarski program. Kljub tej prav za prav rahli medsebojni vezi obeh skupin, se vendar ne motimo, če trdimo, da utegnemo še kdaj srečati obe skupini na skupnem bojem pohodu.

Številčno se opozicija v Sloveniji ni izkazala, kajti razlika med številom glasov, ki jih je dobila napram glasovom JRZ, je tako ogromna, da se ne da prepričevalno razložiti z ugodnostmi, ki jih brez dvoma nudi volilni zakon vladajoči stranki.

Mnenja smo, da je številčni neuspeh posledica moralne slabosti opozicije v Sloveniji. Ne le, da se opozicijske grupe niso mogle zediniti na enotne kandidature, kar je bilo spriču dija-

metralnih načelnih razlik res težko, temveč so tudi nastopale z gesli, ki v duši slovenskega volilca niso našle odmeva.

Precejšnje število volilcev v Sloveniji se je volitev zavestno vzdržalo, tako, da je mogoče govoriti o posebni skupini, ki je ostala med vladno stranko in opozicijo. Glasnik te skupine je bila «Slovenska beseda». Zamore se reči, da sta potek volilnega boja in rezultat volitev pokazala, da je bilo stališče zavestne abstinence pravilno, še bolj bo pa to pokazala bodočnost. Spriču jasne odklonitve vseh v volilnem boju uveljavljenih opozicijskih gesel s strani ogromne večine glasovalcev, nastaja potreba, poiskati novih smernic za bodoče politično delo tistih Slovencev, ki so prišli do prepričanja, da sta nas čas in razvoj postavila pred nove naloge.

Gustav Grobelnik, Celje:

Nevaren dvoboj

Križanje angleških in nemških gospo-
darskih interesov v južnovzhodni Evropi

«Slovenska beseda» je že poročala o gospodarskem širjenju Nemčije z ene in Anglije z druge strani v vzhodno odnosno južnovzhodno Evropo. (Gl. «Sl. bes.» št. 36.)

Vsem nam je še v spominu septembrsko potovanje nemškega gospodarskega ministra dr. Funka v države evropskega jugovzhoda, ki obsega med drugimi tudi našo kraljevino in kjer naj bi ustvaril pogoje še za ožjo gospodarsko povezovanje tega evropskega dela z Reichom. Popolnoma v skladu z misijo Funka, ki je tudi izjavil: «Jugoslavija, Bolgarija in Turčija so svoje vrste balkanska os, ki sega od nemške meje do Črnega morja — to je okolnost, ki nam dovoljuje zamisel obsežnih načrtov gospodarske graditve v teh deželah», ali, kakor bi se izrazili mi, po načelu «Drang nach Osten», je prišlo v teh gospodarsko velevažnih krajih do novih nemških ekonomsko-političnih afirmacij. Tako je Rumunija pristala na pogajanja o petroleju; pred kratkim pa je podpisala novo trgovinsko pogodbo, po kateri se bodo med drugim likvidirali rumunski dolgovi v Nemčiji in urenila prodaja rumunskega žita v Nemčijo. Turčija je dobila novo posojilo v višini 12 in pol milijona funtov za gradbo tovarn in pristanišč; da, celo v Perziji je tvornici Krupp uspelo dobiti naročilo gradnje rudniških topilnic za vsoto 30 milijonov RM. Jugoslavija je po tem času sklenila z Nemčijo novo trgovinsko pogodbo. Da pa bo ekonomsko sodelovanje z vzhodom in jugovzhodom popolnejše, je bil na Funkovo zahtevo na Dunaju ustanovljen «Institut za gospodarsko in konjunktarno proučevanje južnovzhodne Evrope». Pred kratkim pa so bili dogotavljeni načrti o kanalu, ki bo vezal Ren, Meno in Donavo ter tako, kakor je predvideno, do leta 1946, spojil Veliko Nemčijo s Črnim morjem in z državami okrog njega. Nemški ekonomsko-politični vpliv bo torej segal, kolikor ne sega že sedaj, z vsakim mesecem globlje v angleške gospodarske

interesne sfere. Vsaka razširitev nemške oblasti na jugovzhod mora avtomatično pomeniti grožnjo na zapad.

V tej bojarni in pa, zavedajoč se važnosti imenovanih gospodarskih področij, si hoče tudi Anglija (poleg Francije) zagotoviti svoje deleže. Razen nove okrepitve že večkrat obravnavanih angleških finančnih koncernov in družb, katerih tvornice z ogromnimi dobički izkoriščajo rudna in druga prirodna bogastva tega evropskega dela, je bilo v zadnjem času podvzetih še več drugih akcij. Tako so bile Rumuniji, zlasti po londonskem obisku kralja Karola, obljubljene velike nabave rumunske pšenice za angleška tržišča. Pred kratkim pa so Angleži vložili mnogo svojega kapitala tudi v rumunsko industrijo življenjskih potrebščin in v kemično industrijo; nadalje financirajo Angleži nekatera tekstilna podjetja v celoti za pol milijarde lejev, zlasti pa metalurgična podjetja, ki de-

lajo na izpopolnitvi rumunske narodne obrambe. Prav tako v rumunski petrolejski industriji ni udeležen samo nemški kapital, temveč pretežno angleški; po rumunskih strokovnjakih sodeč je dobra polovica vse rumunske industrije nafte v angleških rokah. Kakor so listi poročali, pa je kralj Karol sam izjavil, da je še «dovolj možnosti za investicije tujega kapitala v rumunski proizvodnji» ter izrazil željo, «da bi Angleži bolje poznali Rumunijo»... V ta čas spadajo tudi velike angleške ponudbe posojil. Tako se je Anglija zavezala dati Bolgariji posojilo (za katero bo jamčila sama angleška vlada) v znesku 6 milijonov funtov, ki se bo uporabilo predvsem za nabavo poljedelskih strojev in pa vojne materijala. Prav tako je ista finančna skupina, ki je svoj čas dala posojilo Turčiji, že meseca septembra ponudila tudi Jugoslaviji večje posojilo.

Z eno besedo: Nemčija in Anglija sta se znašli v velikem gospodarskem tekmovanju, na katero so Angleži reagirali z nedavnim sklepom vlade, da se z vsemi sredstvi podpro angleški gospodarski krogi v borbi proti nemškim trgovinskim metodam, za kar je vlada dala na razpolago skoro neomejena finančna sredstva. V želji, da bi se pomirili napeti gospodarski odnosi med obema državama, oziroma, da se Nemčija gospodarsko reši, je bil pretekle dni poslan v London guverner nemške Narodne banke dr. Schacht z načrtom o gospodarskem sodelovanju med Anglijo in Nemčijo. Po tem načrtu naj bi se končala angleško-nemška konkurenca v srednji in južnovzhodni Evropi, a Nemčija naj bi razen tega prejela od Anglije tudi primeren devizni kredit. Najbrže pa bo angleška vlada dobro premislila podelitev tega posojila, kajti z njim bi Nemčiji samo še olajšala njeno ekspanzivnost v južnovzhodni Evropi. V slični bojarni, da ne bi denar služil Nemčiji, tiči tudi vzrok, da je bilo pretekli teden odklonjeno angleško posojilo Češkoslovaški.

V. Vlahovič, Ljubljana:

Preteklost nas svari...

Pred očmi moramo imeti stvarne potrebe državnega in narodnega življenja

Volitve so končane. Z njimi bo oživovaljena nova narodna skupščina za nadaljnja štiri leta, kakor to določa ustava. Rezultati, kakršni so izpadli, so na eni strani veren prikaz spretnosti režima, na drugi strani pa rezultat neorijentiranosti naroda, v katero ga je potisnilo v zadnjih trenutkih docela preusmerjeno volilno gibanje Združene opozicije.

Za narod sta bila torej najbolj nepojmljiva sodelovanje in enotni nastop HSS in JNS iz enostavnega razloga, ker sta bili do dneva skupnega nastopa pri volitvah ti dve politični stranki v svojih načelnih smereh, po svojem programu in zlasti po politični preteklosti nezdržljivi. Naenkrat pa so bili siljeni pristaši JNS kot

vneti poborniki ideologije narodnega edinstva, unitarizma ter končno zagovorniki centralističnih stremeljenj z glasovanjem za listo dr. Mačka okrepiti svoje prehodne zavezništvo - federaliste, ki so številčno itak v petkratni premoči. Bil je torej napravljen z obeh strani abnormalen korak, ki je strl vsa moralno moč programov obeh sodelujočih političnih skupin.

Spriču tega dejstva je bilo pričakovanje izkazane abstinence popolnoma realno in upravičeno. Nastala je povsem nova situacija. Dočim bo HSS najbrže ostala kljub vsem pogreškam še vedno močna in strnjena, je JNS prišla še ob tisto navidezno moč, ki jo je vsiljevala narodu s svojim ča-

sopisjem in vtihotapljenimi vestmi o vseh mogočih in nemogočih nevarnostih za državo in narod.

Vse pisanje in govorjenje o nasilju in sličnih vesteh torej ni moglo preprečiti neizbežnega dejstva, pred katerim danes stojimo. Vsekakor pa je potrebno, da podčrtamo še naslednjo resnico. Sistem, po katerem so se izvršile volitve, je bil pred leti ustvarjen in uzakonjen z odločilnim sodelovanjem tistih ljudi, ki so si že od nastanka naše države vedno lastili monopol na demokracijo. Napravili so ga torej v nasprotju s svojimi načeli iz gole oblastiteljnosti in maščevalnosti, — vse to pa izključno v škodo naroda in države. Pri tem uzakonjevanju svojih »demokracijskih« načel so namreč pozabili, da ima vsaka palica dva konca in da niso udarci palice prav nič milejši na tistem koncu, ki je prvotno tičal v njihovi roki.

Naj bo že kakor koli, eno je gotovo, da je že skrajni čas, da

se začne preusmerjati politika v cilju lepše bodočnosti preko do danes še neraziskanih širokih pojmov nekakih »načelnih« vprašanj v realno gospodarsko politiko. Pri tem naj se pritegnejo v aktivno in pozitivno delo vsi oni pošteno misleči državljani, ki ne utemljujejo svojih pogledov z nekakih »načelnih« stališč, temveč z živimi, stvarnimi potrebami državnega in narodnega življenja.

Kdor pa misli, da se brez takih »načelnih« stališč ne da voditi politike pomirjenja in sožitja, ta ne spada več v sodobno javno življenje.

To so misli, ki nam jih narekujejo realni pogledi na nove razmere, v katerih se nahajamo, obenem pa tudi obramba slovenske samoohranitve ter previdnost in zavarovanje pred vsiljevanjem onih političnih varuhov, ki bi nas morda prej uničili, kakor pa obvarovali.

Potrebno sodelovanje

Z odpravo nepotrebnih ovir in težav si utrimo pot k napredku!

Že vsa povojna leta, odkar prebivamo v lastni narodni državi, se na vseh gospodarskih zborovanjih, razpravah in sestankih neprestano ponavljajo skoro iste temeljne zahteve, ki pa nikdar ne morejo doseči svoje izpolnitve in zadovoljitve. Vzrokov za to je več in se bomo z njimi postopno še podrobno bavili. Danes naj naglasimo enega glavnih vzrokov, s katerim so se v zadnjem času že obširnejše bavili tako slovenski, kakor tudi hrvaški in srbski gospodarstveniki v svojem strokovnem gospodarskem tisku.

Na ves glas je treba povdariti, da manjka v našem javnem državnem življenju ono pravo in tesno sodelovanje med našimi gospodarskimi krogi in producenti na eni strani in med državno upravo na drugi strani, kakršno je brezpogojno potrebno, če želimo in hočemo, da bo tekel naš jugoslovanski državni voz res gladko, brez velikih pretreslajev in brez nevarnosti, da bi se utegnili na kakem kritičnem mestu in v neugodnem trenutku zvrniti v jarek. Če pogledamo vsaj za hip na zborovanja naših gospodarstvenikov in pridobitnikov, vidimo povsod skoro iste in enake tožbe ter zahteve. Industrijci zamen poudarjajo svojo zahtevo, naj bi se pri državnih nabavah in dobavah upoštevali predvsem in če le mogoče povsem naši domači dobavitelji; isto željo izražajo obrtniki vseh panog, ki obenem tudi trajno dvigajo svoj glas vpričo tega v puščavi proti šušmarstvu, ki jih ugonablja še najbolj poleg ostalih nešteti nadlog in bremen; nič manj glasni niso trgovci, ki bijejo skoro brez upa zmage svoj težki boj s krošnjariji, konzumi, karteli in drugimi škodljivci; pogled na desno in levo nas pripelje na novo zlo pri gostilničarjih in hotelirjih, pri denarnih zavodih in pri nešteti drugih predstavnikih našega gospodarskega življenja.

Krivda torej leži predvsem v tem, da ni pravega in prepotrebne sodelovanja med našimi gospodarstveniki in našo državno upravo. Gospodarski krogi pri nas predlagajo eno, voditelji državne uprave pa napravijo potem nekaj povsem drugega, nasprotnega in neskladnega. Zato nikdar ne moremo priti do one komponente sil, ki predstavlja temeljni kamen za vsak gospodarski napredek. In ker tega sodelovanja ni, trnita razumljivo neprecenljivo škodo obe strani: gospodarstvo in država. Trpijo gospodarstveniki, ki se za-

man trudijo noč in dan, da bi povečali in dvignili svojo proizvodnjo, trpi pa seveda tudi državna blagajna, ki bi sicer z zdravim sodelovanjem zasebne in javne inicijative lahko znatno povečala svoje dohodke in se potem seveda lahko tudi mnogo uspešnejše zavzemala za razvoj našega narodnega gospodarstva vobče. V danih razmerah pa država nikakor že več ne more s polnim učinkom in uspehom apelirati na potrebno pomoč gospodarskih krogov pri nas.

Prav povsod se kažejo slabe, marsikje res že usodne posledice današnjega neznatnega, skrajno pomanjkljivega sodelovanja med javno in zasebno inicijativo. Zlasti se to opaža pri vseh javnih delih v naši državi. Če bi bila ta inicijativa bolj živa in intenzivnejša, bi se morala brezpogojno in uspešno pokazati in uveljaviti zlasti po uvedbi cestnega sklada, kakor tudi pri nagem prilagodevanju zasebne inicijative vsem možnostim novih del, ki jih zakon predvideva in omogoča. Vsaka velika akcija države bi morala brezpogojno takoj najti svoj odmev v zasebni inicijativi, s čimer bi dobila državna akcija ono potrebno podporo in temelj, ki bi ji edino lahko jamčila popoln uspeh. Čim intenzivnejše je poseganje države v gospodarsko življenje, tembolj je državi potrebno kar najtesnejše sodelovanje z zasebno inicijativo, ker se more le s takim sodelovanjem obvarovati pred napakami, zlasti s tem, da jo podpira s svojimi bogatimi izkušnjami. Omalovaževati te izkušnje pa pomeni, samemu sebi delati težave in samemu sebi postavljati nepotrebne ovire.

Dobro in mnogo se dela let tam, kjer zasebna inicijativa podpira javno, ta pa zopet zasebno, ker se pač vzajemno podpirata in iz tega obe vlečeta velike obojestranske koristi. Kjer pa tega sodelovanja ni, vse delo zaostaja in ostajata obe strani le na pol poti. To pa pomeni danes z ozirom na ostro tekmovanje med narodi in državami dejansko nazadovanje, katerega je bilo, žal, tudi pri nas že več, kakor dovolj. Zakaj torej ne bi poskusili kreniti po novi, boljši poti in zakaj ne bi usmerili svojega velikega, krepkega in polnega koraka naprej, namesto vedno nazaj?!

Na to vprašanje pa je poleg gornjega odgovora na mestu še drug odgovor, čigar potrebo uveljavljanja poudarjajo naši gospodarstveniki že leta in leta.

Srečne in vesele
božične praznike želita
vsem naročnikom,
insertertom in čitateljem

Uredništvo in uprava Slovenske besede

Nobenega dvoma ni, da bi bilo sodelovanje med zasebno in javno inicijativo mnogo večje in konkretnije, skladnejše in uspešnejše, če bi med gospodarstvom in državno upravo obstajalo neko trajno telo, ki bi bilo dejansko neka trdna in zanesljiva vez med obema činiteljema. To telo pa bi mogel biti edino prepotrebni gospodarski svet, ki ga vse naše gospodarstvo že dolga leta tako željno pričakuje. V

popoln uspeh take ustanove danes nihče več ne dvomi. Ko se z novo skupščinsko dobo novo izvoljenega parlamenta napovedujejo med drugim tudi najširše samouprave, vse naše javno in gospodarsko življenje upravičeno pričakuje končno odpravo naštetih težav in ovir ter s tem utrditev prave poti kvišku, k napredku in blagostanju vse države in vsega naroda.

Domači pomenki

Nova vlada dr. Stojadinovića

Po končanih volitvah narodnih poslancev je ministrski predsednik g. dr. Milan Stojadinović 21. t. m. podal ostavko celokupne svoje vlade, ki jo je kraljevo namestništvo tudi sprejelo. Še istega dne je g. dr. Stojadinović sestavil novo vlado, ki jo sestavljajo naslednje:

Nova vlada je sestavljena naslednje: Ministrski predsednik in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinović; prometni minister g. dr. Mehmed Spaho; pravosodni minister g. Milan Simonović; kmetijski minister g. Svetozar Stanković; prosvetni minister g. Bogoljub Kujundžić; minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Dragiša Cvetković; minister za gozdove in rudnike g. Dobrivoj Stošović; finančni minister g. dr. Dušan Letica; gradbeni minister g. dr. Miha Krek; minister za vojsko in mornarico armijski general g. Milutin Nedić; trgovinski minister g. inž. Nikola Kabalin; minister za telesno vzgojo naroda g. Ante Maštrović; poštni minister g. Panta Jovanović; notranji minister g. Milan Acimović in ministri brez listnice gg. Vojislav Djordjević, dr. Džafer Kulenović in Franc Snoj.

Iz vlade so torej izpadli dosednji notranji minister g. dr. Anton Korošec, poštni minister g. Vojko Čvrkić, prosvetni minister g. Dimitrije Magarašević in ministra brez listnice gg. dr. Niko Novaković in Svetislav Hodjera. Nekateri ministri so zamenjali svoje dosedanje resore, na novo pa so vstopili v vlado notranji minister g. Milan Acimović, dosednji policijski upravnik mesta Beograda, poštni minister g. Panta Jovanović, mestni župan v Skoplju in minister brez listnice g. Franc Snoj, ravnatelj Kmečke posojilnice v Gornji Radgoni. Glede gornje spremembe v vladi je izjavil g. dr. Stojadinović, da se smernice vlade v notranji in zunanji politiki ne bodo menjale.

Volitve na Slovaškem

Volitve na Slovaškem so zaključene s popolnim vladnim uspehom, kar je povsem naravno, saj so bile organizirane povsem po vzoru totalitarnih držav. Volilci niso mogli glasovati za posamezne kandidate, marveč le z »da« ali »ne«. Kdor ni prišel voliti, bo kaznovan. Če bi sodili po teh volitvah, Čehov na Slovaškem sploh ni.

Chamberlain potuje

Angleški premier Chamberlain je urnih in gibkih nog. Teka po svetu ter se poslužuje vseh modernih prometnih sredstev. A uspehi niso bogve kako sijajni.

Na misel nam prihaja pravljica o ježu in zajcu, ki sta stavila, kdo hitreje teče. Postavila sta se na koncu njive, vsak v en razor ter sta na dano znamenje začela tekmo. Toda jež je napravil samo dva koraka, potem se je obrnil in se vrnil na izhodišče. Ko pa je zajec prišel na drugi konec njive, se je tam iz razora dvignila ježevka ter zaklicala: »Sem že tu!« Zajec se je začudil in

jo je ubral nazaj, a že se je pred njim oglasil jež: »Sem že tu!« Zajec je tekal, kar je mogel, vedno je bil jež pred njim. Končno se mu je ulila kri in premagan je obležal.

Tako je s Chamberlainom. V blazni tekmi teka ob osi Berlin-Rim, a vedno je pred njim tam ali jež ali pa ježeva mati, ki že sedita bodisi v Avstriji, bodisi v Češki, bodisi v Španiji, Abesiniji in bosta sedela morda tudi v Tunisu, Egiptu, Ukrajini, Memlu itd.

Božičnica

se bo izplačala po naročilu ministra g. Cvetkovića nameščencem delavskih zavarovalnih institucij, in sicer tako, da dobe nameščenci, ki imajo plače do dne 2.000.— in ki so oženjeni ter imajo otroke, 100 odstotkov mesečne plače, oženjeni 75 odstotkov, neozženjeni pa 50 odstotkov.

Lep in nujen program

za bodoče delo češkoslovaške vlade je nakazal med drugim novi ministrski predsednik g. Beran tudi s sledečimi smernicami, o katerih piše ljubljanski »Trgovski list«: »G. Beran je rekel: Javna uprava se mora preurediti, da more izpolniti vse svoje dolžnosti. Za birokracijo mora veljati načelo osebne odgovornosti. Iz vseh uradov morajo izginiti vse nepotrebne pisarije. Naloge uradništva so narasle, zato pa je tudi zahteva po pravičnem plačilu upravičena. Nasprotno sem vsem poseganjem na uradniške plače, ki znižujejo njih življenjsko ravnanje, ker bi ta povzročila tudi težke gospodarske motnje. Vprašanje brezposelnosti inteligence se mora začeti reševati že v šoli. Izvedli bomo temeljito reformo vsega pouka. Nočemo, da vzgaja šola samo odvisno brezposelno inteligenco, temveč hočemo, da vzgoji mlade ljudi za praktično življenje v vseh poklicih.« — Te besede g. Berana veljajo v polnem obsegu tudi za nas. Kajti tudi pri nas je korenita reforma uprave nujno potrebna in čimbolj s to reformo odlašamo, tem večja je njena nujnost. Predvsem pa je eno potrebno, da se demontira centralizem vsaj v njegovih najbolj nemogočih oblikah. Da se prepušča tudi v najbolj malenkostnih zadevah zadnja odločitev vedno le ministru, to mora nujno ubiti ekspeditivnost uprave. Sedanja vlada naglašja, da je njen program dvigniti gospodarsko delavnost, kar pa je dosegljivo le, če je uprava v resnici ekspeditivna, če ni treba ljudem za vsako malenkost leteti v Beograd intervenirat, da se njih zadeva reši v doglednem času. V neločljivi zvezi z reformo uprave je tudi vprašanje ureditve uradniških plač. Naloge uradništva neprestano rastejo in morajo rasti, ker se vedno bolj večja vpliv države na vse gospodarsko življenje. Tem nalogam more biti kos samo uradnik, ki se ves posveti svoji službi, kateremu ni treba loviti se za postranskimi zaslužki. A tudi čistost uprave je zajamčena šele takrat, kadar je uradnik gospodarsko čisto neodvisen, da more z vso objektivnostjo presojudati vsako zadevo. Ne iz sentimentalnih razlogov, temveč le iz praktičnih razlogov je treba rešiti vprašanje uradniških plač.

Zunanja politika

V ospredju živnega zanimanja vsega sveta je stal v preteklih dneh obisk g. Mussolinija v Carboniji na Sardiniji. Vse je napeto pričakovalo, kaj bo izjavil vodja Italije po nešteti burnih protifrancoskih demonstracijah, ki so odmevale dan za dnem po ulicah in trgih vseh večjih italijanskih mest, glede italijanske politike v bodočnosti z ozirom na načeto jabolko Sredozemlja, Korzike, Tunisa, Savoje, Nice, Džibutija in Sueza. Svet je doživel presenečenje. Šef italijanske vlade je bil izredno miren in dostojanstveno zaprt sam vase. Bistvo njegovega govora se je pokazalo v poudarku avtarkije, kar pa ni bilo za Evropo in ves svet nič novega in nič posebnega. V komentarjih k njegovemu govoru pa so italijanski listi vendarle naglasili, da preciziranje točnih italijanskih zahtev in aspiracij v gornjih načelih vprašanih zaenkrat še ni mogoče, ker za to še ni napočil pravi in ugodni trenutek. Zaenkrat prepuščajo italijanski vodilni krogi vse razpravljanje o teh problemih italijanskemu in francoskemu tisku, sami pa stoje ob strani le kot nemi opazovalci, ki čakajo, da bo razvoj časa in življenja potisnil na površje in na svetovno pozornico ona vprašanja, katera bo treba potem reševati z diplomatskimi razgovori obeh neposredno zainteresiranih strank, ali pa s posredovanjem drugih vplivnih činiteljev.

Francoski zunanji minister gospod Bonnet je v parlamentu v proračunski razpravi za svoj resor podčrtal tesno sodelovanje Francije in Anglije v vseh zunanjepolitičnih vprašanjih, kakor tudi pripravljenost Francije, da bodo tudi v primeru neizzvanega napada na Anglijo vse francoske bojne sile na kopnem, na morju in v zraku nemudoma pohitele na pomoč Angliji. S tem si je g. Bonnet očitno hotel isto zagotovilo pridobiti tudi s strani Anglije za Francijo, za kar pa se mu po zadnjih izjavah angleškega premijerja g. Chamberlaina ne bo treba še posebej truditi. H koncu pa g. Bonnet ni pozabil podčrtati, da francoska vlada iskreno želi, da se vpostavi v obranijo kar najboljši odnošaji med Italijo in Francijo.

Medtem pa se je odpeljal italijanski zunanji minister grof Ciano v Budimpešto, kjer so ga zelo prisrčno sprejeli. Informacije iz dobro poučenih madžarskih političnih krogov trdijo, da je grof Ciano razpravljal z voditelji madžarske državne politike predvsem o okrepitevi madžarsko-italijanskega prijateljstva še pred bližnjim potovanjem novega madžarskega zunanjega ministra grofa Csakyja v Berlin. o italijanskem nasvetu Budimpešti, naj se popolnoma ustavi vsaka nadaljnja akcija za odcepitev Podkarpatske Rusije od Češkoslovaške, o poskusu skupnega in enotnega italijansko-madžarskega stališča glede ukrajinskega nacionalnega pokreta, o italijanskem priporočilu za navezovanje čimbolj prijateljskih odnošajev med Bukarešto in Budimpešto ter o čim tesnejšem italijansko-madžarskem kulturnem in gospodarskem sodelovanju. Zdi se, da je misija grofa Ciana uspela, ker bo madžarska vlada že v kratkem uvedla italijansko kot obvezno predmet v vseh madžarskih šolah, pa tudi v zunanji politiki je takoj krenila po nasvetovanih potih. Konflikt, ki je nastal med Madžarsko in Češkoslovaško zaradi zadnjih vpadov oboroženih madžarskih toln na Slovaško, je že skoro v celoti poravnal.

V sveti noči

V tej noči prelestni spomin se budi
na rojstvo Gospoda v raztrgani koči;
prav kot takrat On, tudi danes drhti
še marsikak revež brez vsake pomoči.

Brez hrane in strehe trpi siromak
v podrti baraki brez tople pečice,
zaman so vse prošnje, zaman vsak korak,
zaman prosi blede, sestrano lice.

Ob materi joka kopica otrok,
v želodčkih je prazno in v srčkih nič bolje;
nocoj to noč, ko se rodil je vsem Bog,
darujmo vsak nekaj jim res dobre volje!

V zvoniku polnočni zvon krepko doni
in rojstvo Gospoda vsem bitjem oznanja;
nocoj naj vsak revež brez grenke skrbi
božični sen v miru in sreči zasanja!

DOMA IN NA TUJEM

VSE ONE, ki so potom naše pisarne reklamirali svoj vpis v volilni imenik za zadnje skupščinske volitve, prosimo, da se čimprej zglasijo v upravi «Slovenske besede» v Beethovnovi ulici št. 6, kjer dobe vrnjene svoje dokumente.

Poroka. Poročila sta se v Ljubljani g. Zoran Ražem, občezani in priljubljeni gostilničar na Žabjaku v Ljubljani in gđ. Milka Živec iz Ljubljane. Mlademu narodnemu paru želimo iskreno vso srečo!

Nj. Vel. kralj Peter II. je prevzel pokroviteljstvo nad 19. mednarodnim velesojem, ki bo od 3. do 12. junija 1939, in pa nad jesensko velesojno prireditvijo «Ljubljana v jeseni», ki bo od 2. do 11. septembra 1939 v Ljubljani. Za obiskovalce obeh teh velepomembnih slovenskih gospodarskih prireditev je odobrena polovična vozna na vseh železnicah in ladjah.

Hranilne vloge pri vseh 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah so narasle v letošnjem novembru za 9.428.450 din na skupno 1.069.009.919 din. Vloge, ki so bile dvignjene v zadnjih mesecih spričo alarmantnih vesti o mednarodnem položaju, so se že v znatni meri vrnil v denarne zavode.

V Kranju so imeli preteklo nedeljo kar dve veliki svečanosti. Svojemu namenu je bila slovesno izročena moderna šolska palača, ki je veljala nad šest milijonov dinarjev. Istega dne pa je bil blagoslovljen in svečano izročen javnemu prometu novi leseni most čez Kokro, ki je dolg 85 metrov in je veljal 350.000 dinarjev.

Silen mraz je zajel poleg ostale Evrope tudi našo državo. Ponekod je močno snežilo in imajo vlaki z vseh strani velike zamude. Najhujši mraz na svetu so zabeležili doslej v Sibiriji, kjer je kazal termometer 52 stopinj Celzija pod ničlo. V Jugoslaviji je bil zabeležen letos najhujši mraz v nekaterih krajih Bosne in Hercegovine, in sicer 22 stopinj Celzija pod ničlo.

Da prepreči izmišljene vesti in njihovo razširjanje, bodisi potoma tiska, bodisi z živo besedo, je uprava splitske policije odredila za vsak tak prestop denarno

kazen do 1000 din oziroma zaporno kazen do 20 dni.

Beograjski katoliški nadškof dr. Ujčić je v posebni okrožnici opozoril podrejenemu duhovščino, da sme kršćevati Žide šele po večmesečni temeljiti verski pripravi in preizkušnji, ne pa kar čez noč, kakor se je to dogajalo doslej. Židje so namreč iz strahu pred morebitnim preganjanjem tudi pri nas začeli v množicah prestopati v druge vere.

Zagrebski «Zoološki vrt» bo prihodnje leto popolnoma reorganiziran in izpopolnjen s celovito eksotičnih dragocenih živali.

Naknadne volitve narodnih poslancev so se vršile preteklo nedeljo tudi v Valjevski Kamenici in je dobila po uradnih podatkih lista dr. Stojadinovića, na kateri je kandidiral bivši minister Đura Janković, 422 glasov, dočim je dobila opozicijska lista dr. Mačka s kandidatom Vitomirov Davidovićem samo 6 glasov.

Na občnem zboru nemškega «Kulturbunda» v Novem Sadu so ugotovili, da je včlanjenih v njem 300 krajevnih organizacij in društev. Samo letos je «Kulturbund» narasel za 15 članic.

Znani srbski hajduk Koreja je bil ubit pred dnevi od nekega kmeta. Oblasti so v preiskavi ugotovile, da je pobegnil Koreja nedavno iz ječe okrožnega sodišča v Kragujevcu s pomočjo tamkajšnjih jetniških paznikov Petrovića in Cicića, ki sta bila aretirana in sta tudi že priznala, da sta pomagala hajduku na begu za nagrado 100.000 din.

Kakor poročajo naši gospodarski listi, bo velepodjetje «Bata» zgradilo v Jugoslaviji še nekaj večjih tovarniških poslopij, v katerih bo izdelovalo tudi najrazličnejše kozmetične in higijske predmete. Podjetje je že zaprosilo za tozadevno koncesijo pri pristojnem ministrstvu.

Telefonskih aparatov imamo v Jugoslaviji 53.479, in sicer jih odpade na avtomatične centrale 33.479, ostanek pa na stare stikalne centrale. Pred desetimi leti smo imeli v vsej naši državi šele 36.411 telefonskih naročnikov. Bilo bi jih pa tudi danes nedvomno še mnogo tisoč več, če bi mogli vsi zainteresirani dobiti

svoje aparate in številke, kar pa je onemogočeno zaradi premajhnih avtomatskih central. Po posameznih mestih čakajo interesi že po več let na dodelitev in instalacijo telefona, toda zaman. Število radio-aparatov je naraslo letos od 95.926 na 111.994. Še leta 1931. smo imeli v vsej državi komaj 47.880 radio-naročnikov. Po področjih posameznih poštne direkcije odpade: na Beograd 19.699, na Ljubljano 16.012, na Novi Sad 34.104, na Sarajevo 5.063, na Skoplje 6.613, na Split 4.484, na Zagreb 24.081 in na Cetinje 1.921 radio-naročnikov. Največji porast izkazujejo 3, 4 in 5-cevni aparati, kar pomeni, da naši ljudje mnogo poslušajo tuje postaje. Zato bi bila dolžnost, da se tudi pri nas preuredijo in povečajo oddajne postaje, predvsem pa izboljša in dvigne vsebinski oddajni spored.

Novi predsednik Čslovaške republike dr. Hacha se bo v letošnjih božičnih praznikih sestal na tešinskem obmejnem ozemlju s predsednikom Poljske republike prof. Moscickim.

Bolgarski ministrski predsednik Kjosefanov bo odpotoval še ta teden v Ankaru zaradi podaljšanja turško-bolgarskega prijateljskega pakta, ki se izteče meseca marca prihodnjega leta.

Novi turški veleposlanik v Londonu je postavljen v osebi dr. Tefrika Ruždi-Arasa, dolgoletnega zunanjega ministra turške republike.

Mestni svet v Monakovem, v tem središču katoliške Nemčije, je izvolil za svojega častnega meščana Alfreda Rosenberga, znanega oficijelnega narodno-socialističnega ustanovitelja nove germanske poganske kulture.

Židovski praznik protesta, žalovanja in samoobrambe je določen v Angliji in po vsem svetu na 8. januarja 1939.

dobi Božiček v

Drogeriji Gregorič

Ljubljana, Prečernova ul. 5

Kolinske vode, nove cocteil puderdoze, parfume, kaste, kristalne vaze, mila, fotoaparate

Nezadovoljstvo praškega tiska postaja vedno izrazitejše z ozirom na pofašistenje Slovaške, ki ga izvajajo pristaši in sodelavci pokojnega patra Hlinke.

Lastne svobodne narodno-socialistične hitlerjevske organizacije bodo imeli odslej na Čslovaškem tamkajšnji Nemci. Na svojih zasebnih sestankih bodo smeli svobodno nositi strankine znake s kljukastim križem in bodo tudi smeli izvešati Hitlerjeve slike.

Londonski tisk piše o priliki, ko je sedaj Čslovaška iskala večje posojilo v Angliji, da Angleži nikakor niso voljni financirati novih nemških dominijonov, ker potrebujejo ta denar pač mnogo bolj nujno za financiranje lastne angleške vojne industrije.

Stari dunajski dnevnik «Neue Freie Presse», ki je eden najbolj razširjenih in največjih listov v vsej Evropi, bo z novim letom prenehal izhajati po svojem 73-letnem obstoju. Ista usoda bo

zadela tudi še dva druga največja dunajska lista, namreč «Wiener Tagblatt» in «Neues Wiener Journal». Ti listi morajo biti udušeni zaradi tega, ker s svojo ogromno naklado preprečujejo širjenje lista «Völkischer Beobachter». Iz istega razloga sta bila v Berlinu ustavljena 90 let stari «Berliner Tageblatt» in «Berliner Volkszeitung».

Indeks protifašističnih knjig pripravlja v Italiji posebna vladna komisija, ki ima nalogo, da izvede radikalno prečiščenje vseh zgodovinskih, političnih in književnih del, ki so izšla v italijanskem jeziku.

Veliki ameriški pomorski manevri, na katerih bo sodelovalo 140 največjih bojnih ladij in 600 bojnih letal poleg nešteti drugih manjših bojnih edinic, se bodo pričeli takoj po novem letu ob obali Atlantskega oceana.

Po verski pripadnosti so razdeljeni Ukrajinci na Poljskem v glavnem na dve veroizpovedi, in sicer je okrog pet milijonov Ukrajincev unijatske, okrog tri milijone pa pravoslavne vere.

Božična drevesca je rumunska vlada docela prepovedala, ker se dela s tem popolnoma tujim običajem nepopisna škoda rumunskemu gozdom in rumunskemu narodnemu gospodarstvu.

Portugalska vlada je napram nacionalistični Španiji docela zaprla svojo mejo in ne dovoljuje niti časopisnega prometa.

Madžarski socialistični list «Nepszava» ima prepovedano izhajanje za štiri tedne, ker se je o priliki obiska italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana zadnje dni v Budimpešti izpozabil tako daleč, da je na precej neugoden in nevšečen način izražal svoje mnenje o Italiji in Nemčiji ter o njuni politiki na znotraj in na zunaj.

Nemška državna uprava je naročila v škodovih tovarnah na Čslovaškem velike množine topov, granat, vojnega materiala in tudi 100 najmodernejših vojni letal. Naročene topove bodo Nemci najbrže porabili v svojih novih utrdbah in trdnjavah na vzhodni pruski in zahodni francoski meji. Istočasno se Nemčija trudi, da bi spravila pod svojo točno kontrolo vso čslovaško vojno industrijo.

Vsi židovski uradniki v Nemčiji, ki so bili unokojeni z novim letom, so z odlokom ministra za policijo Fricka izgubili pravico na pokojnino.

Pred zanimivimi razkritji stoji vsa francoska javnost z ozirom na pisanje in napovedi nekaterih vodilnih angleških in francoskih listov. Po pisanju teh listov je baie šef francoskega generalnega štaba general Gamelin v času najkritičnejše situacije zaradi Čslovaške najodločneje trdil, da sta vojaški položaj Francije in pa njena vojna pripravljenost naravnost odlična, dočim je zunanji minister Bonnet namenoma gledal vse črno in je zato kapitaliral.

Pridelek orehov v vseh evropskih državah je bil letos zaradi pomladanskih vremenskih nepriklj skoraj povsod znatno slabši, v celoti pa je napram lanskemu letu nazadoval za skoro 300.000 vreč. Letos znaša pridelek v vsej Evropi komaj 1.645.000 vreč. V Jugoslaviji smo pridelali samo 165.000 vreč orehov in je zato poskočila njihova cena v podrobni prodaji za 100 do 120 %.

Plinske maske morajo v Italiji do novega leta brezpogojno nabaviti vsi lastniki trgovin, hotelov, transportnih družb in podobnih podjetij za sebe in za vse svoje uslužbenstvo.

Podmorski predor med Simonosečjem in Fuzanom pod Korejsko morso ožino bo v kratkem pričelo graditi japonsko prometno ministrstvo. Predor bo dolg 120 kilometrov.

Ves svoj dolg Združenim državam severnoameriškim je izplačala pred dnevi Finska, ko je nakazala zadnji obrok v znesku 232.935 dolarjev. To pa je tudi edina država-dolžnica na svetu, ki je poravnala Ameriki svoj vojni dolg. Najbrže bo tudi ostala edina.

Prihodnje leto bo svetovna razstava v New Yorku pod imenom «Jutrišnji svet» in bo trajala od 30. aprila do 30. novembra. Naslednja svetovna razstava pa se bo vršila leta 1942. v Rimu in je za njeno ureditev in zgraditev razpisal rimski «Kreditni zavod za javna dela» domače notranje posojilo v znesku 459 milijonov lir s 5 % obresti in 35-letno amortizacijo. Jamstvo za posojilo je prevzela država.

Svetovna proizvodnja radija, ki se uporablja predvsem v medicini za zdravljenje raka in drugih novotvorb, je znašala od leta 1910. do danes komaj okrog 800 gramov. Ker se radij le zelo malo obrabi, bo ta množina zadostovala še zelo dolgo in so strokovnjaki izračunali, da se bo polovica tega radija izgubila šele v 1580 letih. Gram radija stane danes okrog 4 milijone dinarjev. Uranovo rudo, iz katere pridobivajo radij, so v zadnjem času odkrili tudi v Jugoslaviji.

Letošnji vinski pridelek na vsem svetu se ceni na približno 190 milijonov hektolitrov napram 165 milijonem hektolitrov v preteklem letu.

Italijanski državni redni proračun v oborožitvene svrhe za prihodnje leto je določen na deset milijard lir.

Egiptovska vlada je naročila 2 milijona plinskih mask za svoje prebivalstvo.

Statistika stoletnikov. Po zadnji statistiki londonskega kluba stoletnikov živi v Evropi 2500 oseb, starih najmanj 100 let. Od tega števila odpade na Anglijo kakih 500 stoletnikov.

Blizu Bukarešte gradi rumunska država veliko tovarno kablov. Potrebne stroje ji je dobavila Nemčija.

bišcite »božične praznike gostilno pri „LOVCU“

LJUBLJANA, Rimska c. 24 - vogel Bleiweisova c. 2

Cene prehrane:

ŽAJTRK ob 6. uri: Mleko, veliko 1 din — Kava, velika 2 din — Čaj, 3 din — Ka-aba 2 din — Golaž, vampi, jetrea, ledvice itd. 3 din
Razna mrzla jedila in domače pecivo.
KO-SILO od pol 12. do 15. ure, kuha se dvakrat: Zakuhana goveja ali umetna juha, 2 prikuhi po izbiri, goveje meso 5 do 6.50 din — Piška, porecija 6 din — Dunajski ali pariški zrezki 5 din.
VEČERJA v mnogovrstni izbiri ob 3—6 din.

Express kava 1 din

Hrana se dostavi tudi na dom.

TOČIMO SAMO NARAVNA DOMAČA IN DALMATINSKA VINA VSI, KI ŽELJO PREHRANO, NISO OBEZNI JEMATI PIJAČ! ABONENTI NA GORNJE CENE POPUSTI!

Gostilna „Pri Makselnu“

SP. ŠIŠKA
Jernejeva 24

Naznanjam, da sem dobil za praznike zalogo vin: najboljši jeruzalemčan, ržling ter pristni cviček, kakor tudi najbolj dalmatinsko belo in črno vino.

Obenem sporočam cenjenim halincarjem, da sem otvoril na b-linišču za zimsko sezono **balincanje na ledu s ploščami.**

*

Želim vsem gostom in znancem

vesele božične praznike in srečno novo leto

ter se priporočam

Klančar Maks

OPTIK J. GOLDSTEIN

Ljubljana, pod Trančo 1

priporoča po nizkih cenah prvovrstna očala, daljnogleda, triebre, tiakomere, toplotmere i. t. d.

Danes že povsod dodate leno, d bre in oeni zimske suk je in ooleke. D.bite pa tudi še boljše. Toda običajna „IVAR“, presegajo danes vse v kvaliteti izdelavi in nizki ceni. Največja in najbolj sortirana zaloge:

Anton Brumec
Ljubljana

Prešernova ul. 54, nasproti Glavne poste

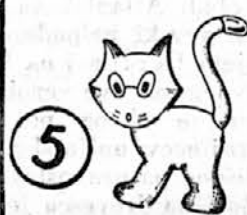
Tivar obleke za vsakega, ob vsaki priliki

20.000.000 LJUDI JE POKOSILA GRIPA V TREH ZAPOREDNIH VALOVIH

Gripa, angina in revmatizem prihaja od prehlada nog. Ko se je gripa prvič pojavila v Ameriki in Kitajski, od koder je po tem prenešana v Francosko in celo Evropo, mobiliziran je bil ves zdravniški aparat da se to zlo prepreči. Ljudstvo teh zemelj je gripa stala milione.

Namesto da bolehat in zapravljate denar za zdravljenje in zdravila, pametnejše je da bolezen v pravem času preprečite. Golovo jo boste preprečili, ako si pravočasno preskrbite toplo in nepremočljivo zimsko obutev.

NAŠA OBUTEV IZ USNJA IN GUME OHRANILA VAM BO ZDRAVLJE IN PRIHRANILA DENAR

Mažek Marko lisec stari deci Vaši veselje pravi.

V nebotičniku dvigala upravljam jaz, saj to ni šala.

ZORA

Trajne in močne nogavice iz egipatskega bombaža, stanejo Din 9.

48321-648

Čevljički na vezavo izdelani iz lakirane gume z močnim gumijastim podplatom. Ne prepuščajo vode in stanejo samo Din 15.- 19.- in 25.-

7222-52

Tople domače copate za otroke, izdelane iz volnenega dubla z usnjenim podplatom in toplim medpodplatom. Okrašeni so z bogatim čopkom. Stanejo samo Din 25.-

2461-43600

Visoki otroški čevlji iz mehkega rjavega usnja. Njihova široka oblika vstreza higijenskim zahtevam obutve za majhne otroke.

78155-657

Ženske galoše s široko peto, v katero dobro sede vsak čevlji. Podaljšani okrasni jezik varuje nogavice pred dežjem in blatom.

7025-44

Tople copate z usnjenim podplatom in filcom. Obrobline svilo in okrašene z lepo kokardo. Potrebne vsaki gospodinj.

4425-6524

V teh čevljih udobnega kroja se počuti Vaša noga prav prijetno. Izdelani so iz črnega diftina z apartnim okrasom iz laka.

38675-631

Celogumijasti ženski čevlji za sneg, s toplo flanelasto podlogo in srednjo peto. Okrašene so z okusnim barži nastim ovratnikom.

2925-64648

Praktični ženski čevlji na vezavo iz rjavega ali črnega boksa z usnjenim podplatom in usnjeno peto.

4055-64609

Lahki pa vendar topli čevlji iz črnega sukna, okrašeni z krimerjem in lakasto kapico. Zapijajo se z zaponko.

98157-660

Moške galoše potrebne vsakemu gospodu, ako hoče varovati dom pred snegom in blatom, svoje noge pa pred mrazom in vlago. Pojčane so v pregibu pa tudi podplat je pojčan.

1937-68822

Poglejte si elegantne čevlje za uradnike, trgovca in obrtnika, izdelane iz boksa in neraztržljivim podplatom. Prodajamo jih v črni in rjavi barvi za prav tako sniženo ceno po Din 79.-

3939-64721

Solidni, enostavni in elegantni špičasti čevlji izdelani iz dobrega boksa z usnjenimi podplati in usnjeno peto. Spadajo v skupino naših najboljših čevljev „Naš ponos“.

3967-68822

Moški čevlji iz boksa z usnjenimi notranjki in z močnim nepromočljivim in neraztrgljivim gumijastim podplatom. Vsled svoje trpežnosti ti čevlji prenesojo vsak štrpaci, a po svoji obliki lahko nadomeščajo praznične čevlje.

Flata

K VSAKEM PARU OBUTVE IMAMO ODGOVARAJOČE NOGAVICE

K elegantni obutvi kupite naše fine nogavice, izdelane iz najboljšega flora in svile.

MOŠKE.		ŽENSKÉ.		OTROŠKE.	
Ekonom . . .	Din 7.-	Domačica . . .	Din 6.-	Deran . . .	Din 4.- 5.- 6.- 7.-
Češljane . . .	Din 7.-	Zora . . .	Din 9.-	Triglav . . .	Din 7.- 8.- 9.- 10.-
Velington . . .	Din 15.-	Flora . . .	Din 15.-	Sibirac . . .	Din 7.- 9.- 10.-
		Tatjana . . .	Din 29.-		

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

MIHELČIČ IVAN - LJUBLJANA

BORŠTIKOV TRG ŠTEV.1 ♦ TELEFON 27-04

Priporočam se za vsa elektrotehnično stroko spadajoča dela in dobave

Pojasnili v strokovnih zadevah brezplačno. • Cene zmerne. Postrežba točna in solidna. • Zahtevajte reference. • Nočna služba za nujna popravila. • Kličite telefon 27-04.

Izvršujemo vse nove napeljave, preureditve, dograditve in popravila instalacij za luč, moč, signale, radio itd. Vse formalnosti, prijave in naprava načrtov za stranke za priklop na omrežje krajevnih elektraren izvršimo brez doplačil. Popravljamo vse električne aparate, motorje, likalnike itd. Dobavljamo za instalacije in popravila prvovrstni material, kakor tudi svetila in žarnice.

NOVO TRGOVINO

smo odprli na TYRŠEVI C. 18, nasproti Figovca

Priporočamo se cenjenim nakupovalcem

M. PIRNAT

TYRŠEVA CESTA 18

ISTOČASNO

SMO PRESELILI PRODAJALNO iz „Peglezn“, Poljanska c. 1 v že OBSTOJEČO trgovino na SV. PETRA C. 24

modna trgovina in šivalnica perila

SV. PETRA CESTA 24

PITANE PURICE KAPUNE KOKOŠKE

IZ RESTAVRACIJE

izbrana štajerska vina, rebula, kraški teran, la muškati silvanec

Razpošilja tudi po pošti!

MORSKE IN SLADKOVODNE RIBE
FINE NAREZKE
NUDI PO UGODNIH CENAH

SLAMIČ

Vesele božične praznike
in srečno novo leto

1939

z mojimi cenjenimi odjemalci, prijatelji in znanci

TRIGLAV - J. OLUP
industrija perila in obleke

Ljubljana, Pod Trančo 1 - Stari trg 2